

BEHEERFICHE EXOTEN UITTREKKEN

Door Amélia en Lore

foto: Landschap

INLEIDING

Exoten uittrekken is een activiteit die meestal wel gesmaakt wordt door piepers en ini's: planten uittrekken, jeee! Toch moet je erop letten dat ze dit goed doen: resten van de plant laten liggen of zaad verspreiden, zorgt ervoor dat de plant zeer gemakkelijk terug komen. En je wilt zeker niet de verkeerde plant uittrekken.

In deze fiche 'Exoten uittrekken', leggen we de focus op **reuzenbalsemien**. Je kan deze tips en tricks ook toepassen voor het verwijderen van andere exoten. Deze zijn soms wel iets minder toegankelijk voor piepers.

WAAROM REUZENBALSEMIEN VERWIJDEREN?

Oorspronkelijk komt de reuzenbalsemien uit de Himalaya. Het is een mooie plant die populair is bij bestuivers, dus het lijkt misschien wat raar om die weg te doen. Dat doen we omdat reuzenbalsemien een invasieve exoot is en zich heel gemakkelijk verspreidt langs waterlopen en in natte gebieden.

Exoten of uitheemse soorten zijn soorten die door de verre verplaatsing van de mens buiten hun natuurlijke verspreidingsgebied zijn gebracht. In dat nieuwe gebied hebben deze soorten vaak geen natuurlijke vijanden en kunnen ze zich heel gemakkelijk verspreiden. Dan worden ze invasief. Daarbij worden vele andere planten overwoekert en daalt de biodiversiteit. Biodiversiteit is de rijkdom van de natuur/de verscheidenheid aan soorten binnen een bepaald gebied of ecosysteem.

Meer informatie: <https://www.ecopedia.be/planten/reuzenbalsemien>

HOE MOET DOE JE DAT, EXOTEN UITTREKKEN?

Reuzenbalsemien kan gemakkelijk uitgetrokken of gemaaid worden. Leg de planten nadien op een grote stapel zodat dit maaisel ook afgevoerd kan worden. Wat er met de stapel gebeurt, bespreek je best met de terreinbeheerder (zoals Natuurpunt).

Kijk uit voor bloemen of zaden: gooi dit niet zomaar ergens. Als dat zaad in de grond beland, komt de plant meteen terug. Daarom ook dat je best reuzenbalsemien verwijderd voor ze in bloei staat.

Bij andere soorten is het soms wel belangrijk dat je de wortels mee uit trekt.

WAT KUNNEN DE PIEPERS DOEN?

Reuzenbalsemien uittrekken en opruimen. Hoopjes maken en eventueel in een kar leggen.

WAT MOET DE BEGELEIDING DOEN?

Op voorhand moeten er afspraken gemaakt worden met een terreinbeheerder. Dit kan Natuurpunt zijn, maar ook Regionaal Landschap of ANB (Agentschap Natuur en Bos). Zij kunnen je dan specifiek uitleggen wat er moet gebeuren en je helpen materiaal voorzien. Leg voor je start met exoten uittrekken duidelijk uit waarom je reuzebalsemien verwijdert.

Tijdens het werken help je vooral mee, hou je de motivatie hoog en let je op de veiligheid.

Na het werk, doe je de tekencheck! Idealiter geniet je samen met de leden van het resultaat van de bergen werk die je hebt verzet.

Hoeveel leiding je nodig hebt hangt af van de groepsgrote en de moeilijkheid van het terrein. We raden ongeveer 1 leider per 5 piepers aan, maar dit kan minder zijn afhankelijk van jullie ervaring met beheer.

WELK MATERIAAL IS ER EN HOE MOET JE DIT GEBRUIKEN?

Reuzebalsemien kan je normaal gewoon met je handen uittrekken, dus veel materiaal is er niet voor nodig. Werkhandschoenen zijn altijd handig of je kan gebruik maken van kniptangen.

Afhankelijk van wat je met het maaisel moet doen en hoe ver je dit moet vervoeren, kunnen draagberries handig zijn.

IS ER VOORBEREIDING NODIG?

Qua voorbereiding is het belangrijkste dat je contact opneemt met de terreinbeheerder en daar goede afspraken mee maakt. Daarnaast zorg je best voor tussendoortjes en water.

WAT ZIJN DE GEVAREN?

- Hangt af van de locatie, maar aangezien reuzenbalsemien vaak bij water groeit, passen jullie daar best voor op.
- Eventueel uitkijken voor bramen/brandnetels.
- Uitgehongerde piepers zijn sowieso altijd een risico. :)

foto: Viktor Vranken

WANNEER DOEN WE DIT HET BEST?

Dit doe je best in het begin van de zomer, voor er zaden zijn.

HOELANG DUURT HET?

Hangt af van de grootte van het terrein, maar na een namiddag is het vaak wel genoeg geweest.

HOE HOU JE DE MOTIVATIE ERIN?

Maak er een wedstrijdje van!

Het is zichtbaar werk: baken een duidelijk stuk af dat je gaat opruimen. Trek een foto voor en na de werken.

Eventueel een kampvuur met reuzenbalsemien, afhankelijk van wat mag van de terreinbeheerder.

ZIJN ER POTENTIËLE VERVOLGACTIVITEITEN?

Nog meer uittrekken, joepie!

Natuurstudie als een stukje reuzenbalsemienvrij is. Voor- en na-natuurstudie (bvb. een jaar later) kan heel interessant zijn.

CONTACTPERSONEN?

Je lokale Natuurpuntafdeling/NP in de buurt van de kampplaats/Andere terreinbeheerder zoals Regionaal landschap of ANB. Zij weten in welk gebied je kan helpen en kunnen je normaal ook helpen met materiaal en de voorbereiding.

Bwg@jnm.be (de BeheerWerkGroep van JNM) voor al je vragen. Ze kunnen mee zoeken naar een goed gebied in je buurt en je in contact brengen met de terreinbeheerder.

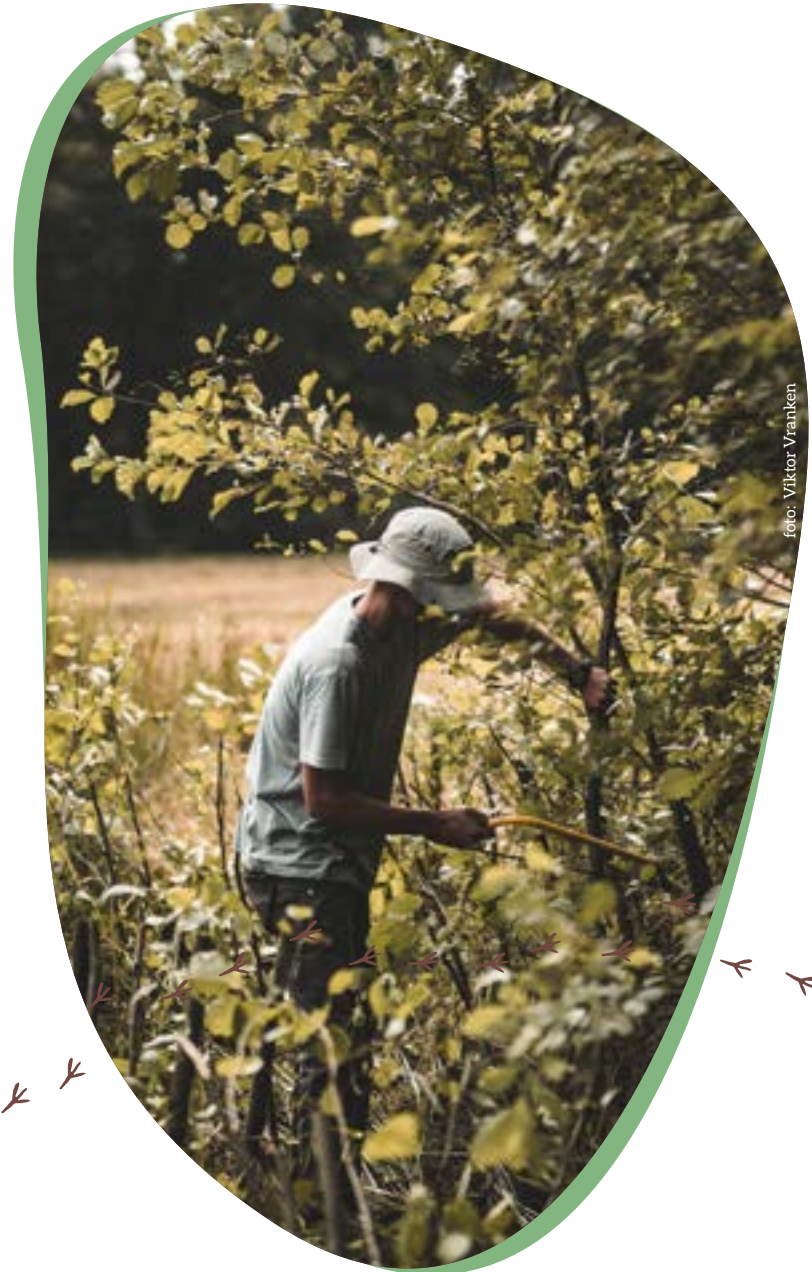

foto: Viktor Vranken

foto: Mathias Eggermont

